

Bericht uit Saamaka

Columnist: Menno Marrenga

Gepubliceerd in De Ware Tijd 19/10/2005

Menno Marrenga is ingenieur en legt zich al zestien jaar duurzaam op ontwikkeling in het Boven-Surinamegebied – ‘Saamaka’. Via deze column zal hij wekelijks vanuit dit gebied berichten. Aan de hand van alledaagse gebeurtenissen en ontmoetingen verschaft hij een eigenzinnige kijk op zaken. Een kennismaking als proloog.

Echte Ingenieur

Lezers vragen wie deze column schrijft. Dat is die gekke Hollander die in het binnenland woont en daar motoren repareert. Alleen repareer ik geen motoren en ik vind mezelf niet gek, maar zo kent iedereen mij nu eenmaal en de rest klopt wel.

DWT stuurde over de radio een paar vragen. Hier komen de antwoorden.

Ik ben ingenieur. Sommige ingenieurs zitten achter een duur bureau maar dat zijn niet de waren. Echte ingenieurs zitten waar iets opgebouwd moet worden. Ze zitten in de moerassen van Nigeria, in Kourou en op de Zuidpool. Vroeger zaten ze ook in Paranam en Afobaka, maar als het werk af is, trekken ze weer verder. Mijn vader was een echte ingenieur. Ik ben daarom geboren op een strand aan de rand van het oerwoud van Borneo, want daar moest een fabriek gebouwd worden. Die is af en de familie trok verder, naar Curaçao.

Ik zit nu in Saamaka want hier moet iets worden opgebouwd. Zestien jaar, nu inmiddels. We werken hier aan duurzame ontwikkeling. Dat betekent dat je er duurzaam aan moet werken. ‘We’ zijn Bureau Buanda. Een handjevol Saamaka ondernemers: mannen met pit en een eigen bedrijfje, en twee Hollandse ingenieurs die hen helpen: Dirk Noordam en ik. Ons bureau specialiseert zich in het helpen opstarten van kleine bedrijfjes. Gesubsidieerd door wie dat maar wil. Een paar jaar was dat CORDAID. Nu niemand.

Waarom niemand? Dat moet u niet aan mij vragen. Maar als u een trouwe lezer wordt van deze column, kunt u er wel naar raden. Ik schrijf deze column op persoonlijke titel, maar in onze officiële rapporten praten we geldgevers ook niet naar de mond.

Ik leef natuurlijk van mijn werk. Mijn boodschap is heel simpel: als je geld zoekt, ga dan werken. Ik ben de uitbater van de enige tamelijk hoogwaardige metaalwerkplaats binnen één of twee dagreizen. Als ik mijn eigen geld niet kan verdienen, dan moet ik stoppen, toch.

Nee, het levert niet veel op. Ik dacht eerst dat allerlei hulporganisaties wel blij zouden zijn met iemand die de lokale situatie kent, verstand heeft van productie en al hun rijstpelmolens en generatoren en radio’s kan repareren. Maar dat werkt niet zo. Alleen de Saamaka-mensen gebruiken mijn werkplaats en die kunnen mij niet betalen. Ik werk meestal voor kostprijs en soms voor een tros bananen. Wel, veel meer heb ik niet nodig. Ik bouw mijn eigen huis en repareer mijn eigen fiets, speel mijn eigen fluit en in mijn boekenkast staan de werken van Lao Tze, Dirac en Hergé naast cd’s van Die Kunst der Fuge en Gending Tukun. Ik durf te wedden dat meneer Bouterse en meneer Sardjoe en meneer Gates niet eens weten wat dat allemaal is. Met zijn drieën zijn ze niet zo rijk als ik.

Niet iedereen denkt daar zo over. Heerlijk, toch. Zij zijn rijker dan ik en ik ben rijker dan zij en iedereen is gelukkig. De Heere kwam tot mij, en sprak: ‘Menno, Ik ben de Almachtige, Schepper van het Heelal, maar nou heb ik toch echt jouw hulp nodig.’ Nee, zo gek ben ik nog niet dat ik in een roeping geloof.

Ik spreek de taal vloeiend, maar probeer volledige integratie in de samenleving hier in Saamaka te vermijden.

Waarom? Ik ben geen antropoloog en geen romanticus. Er is van alles mis met de samenleving hier, iedere Saamaka vindt dat en trekt weg als hij de kans krijgt. Mijn taak is niet om mee te doen maar om te helpen de zaak te veranderen. Mijn plaats is niet in de samenleving, maar ernaast.

Of dat niet erg eenzaam is? Was het maar waar. Het is hier de hele dag druk, mensen die kapotte motoren brengen. En onderschat het intellectuele niveau van Maloni of Paulima niet – ik noem er maar een paar. Ik hoor hier meer diepzinnige gesprekken dan ik ooit op de universiteit hoorde.